
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

המלחמה הצודקת: היסטוריה ותיאוריה - 58309

תאריך עדכון אחרון 02-09-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יחסים בין-לאומיים

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר טל דינגוט אלכופר

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: [1. dalkopher@mscc.huji.ac.il](mailto:dalkopher@mscc.huji.ac.il)

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב' 16:00-17:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס מבקש לבחון כיצד עוצבו תפישות של "המלחמה הצודקת" והשתנו לאורך ההיסטוריה לאור תפישות ומבנים חברתיים ותרבותיים באירופה החל בימי הביניים, עבור במאה ה-18 וכלה בימנו. בחינה זו היא רלוונטית לאין שיעור בזמנים אלו בהם נבחנת שאלת צדקתן של "המלחמה ההומניטרית", המלחמה המונעת (war preemptive), והמלחמה בטרור הגלובלי, הקוראות תגר נגד ההבנות הקונבנציונליות של המלחמה הצודקת.

מטרות הקורס:

1. היכרות עם התיאוריה של המלחמה הצודקת בספרות של היחסים הבינלאומיים מאז ראשית היווצרותה, דרך השינויים שעברה בתקופות היסטוריות מרכזיות ועד ימינו.
2. היכרות אמפירית והיסטורית של מבנים תרבותיים וחברתיים מרכזיים על התפתחות התיאוריה של המלחמה הצודקת באירופה ובזירה הבינלאומית.
3. ניתוח התפיסה של המלחמה הצודקת באמצעות הפרדיגמות המרכזיות ביחסים הבינלאומיים כגון הגישה הגרוציאנית, הגישה הקונסטרוקטיביסטית והגישה הביקורתית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לזהות ולתאר תקופות קריטיות בהתפתחותה של המלחמה הצודקת.
2. להעריך השפעתה של תרבות ותהליכים חברתיים על תימות מרכזיות במחקר היחב"ל ובעיקר על התימה של המלחמה הצודקת.
3. לדון ב-/ולבקר את השפעתה של התימה של המלחמה הצודקת על מלחמות ושלום לאורך ההיסטוריה של היחסים הבינלאומיים כגון מסעות הצלב, התערבויות הומניטריות, המלחמה בטרור ותהליכי שלום בסיומן של מלחמות.
- . ליישם את הנלמד בכיתה לגבי אופן השפעתה של המלחמה הצודקת על מקרים אמפיריים נוספים מלבד אלו שנידונו בקורס.
5. לשפוט מלחמות אחרות מאלו שנידונו בכיתה במונחים של תיאוריית המלחמה הצודקת.

דרישות נוכחות (%) :

אין

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות פרונטליות
הנחיה אישית לכתובת העבודה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

- נושא 1: המלחמה הצודקת: הקונסטרוקטביזם מול הגישה המסורתית
- נושא 2: מפאציפיזם להצדקת המלחמה: ראשית ימיה של הכנסייה הנוצרית
- נושא 3: מסעות הצלב: מלחמות בשם האל.
- נושא 4: קרב אז'ינקור ותומס אקווינס

- נושא 5: גרוטיוס ופיתוח חוקי המלחמה
 נושא 6: מלחמות מונעות ומלחמות כיבוש צודקות במאה ה-18
 נושא 7: מלחמה צודקת במאה ה-20
 נושא 8: סרט-"שטח הפקר"
 נושא 9: מלחמות הומניטריות צודקות
 נושא 10: מלחמות מונעות ((wars preemptive) והמלחמה בטרור הגלובלי בראי תיאוריית המלחמה הצודקת
 נושא 11: המלחמה הצודקת ביהדות ובאיסלאם?
 נושא 12: צדק אחרי מלחמה (bellum post ius)
 נושא 13: התפיסה הפמניסטית של המלחמה הצודקת

חומר חובה לקריאה:

- * Clark, I. (1988). "Doctrines of Just War," In *Waging War: a Philosophical Introduction*, Oxford: Clarendon Press, pp.31-50.
- * Jochnick, C& Normand, R. (1994). "The Legitimation of Violence: A Critical History of the Law of War," *Harvard International Law Journal*, 35(1): 49-95.
- * Russel, F. H. (1975). *The Just War in the Middle Ages*. Cambridge: Cambridge University Press. Pp.16-39.
- * Dingott Alkopher, T. (2005). "The Social (and Religious) Meanings that Constitute War: the Crusades As Realpolitik vs. Socialpolitik," *International Studies Quarterly*, vol.49: 715-737.
- * Boyle, J. (2003). "Just War Doctrine and the Military Response to Terrorism," *The Journal of Political Philosophy* 11(2): pp.157-165.
- * Bull, H. (1966). "The Grotian Concept of International Society," In H.Butterfield and M.Wight (eds) *Diplomatic Investigation: Essays in the Theory of International Politics* London: G.Allen&UNWIN, pp.51-73.
- * וולצר, מלחמות צודקות ולא צודקות, עע' 94-105.
- * וולצר, מלחמות צודקות ולא צודקות, עע' 65-91, 152-190.
- * Tal Dingott Alkopher (2013) *Fighting for Rights: From Holy Wars to Humanitarian Military Interventions*, pp.75-117 Ashgate publishers.
- * Franck T, M. (2002) *Recourse to Force: State Action Against Threats and Armed Attacks* (Cambridge: Cambridge University Press). Pp.1-52.
- * Price R. (1995) "A Geneology of the Chemical Weapons Taboo", *International Organization*, 49(1): 73-103.
- * וולצר, מלחמות צודקות ולא צודקות, 316-333.
- * Osterdahl, I. (1997) "By All Means, Intervene!: The Security Council and the Use of Force Under Chapter VII of the UN Charter in Iraq (to Protect the Kurds), in Bosnia, Somalia, Rwanda and Haity," *Nordic Journal of International Law* 66: 241-271.
- * Dingott T. (2001). "NATO and Kosovo: A War by Right?" *Helmut Kohl Institute for European Studies and Konrad Adenauer Stiftung Working Paper*, pp.1-43.
- * Touko Piiparinen, "The Lessons of Darfur for the Future of Humanitarian

Intervention", *Global Governance*, vol.13 (2007)

- * Crawford, Neta C. (2003). "Just War and the US Counterterrorism War," *Perspectives on Politics* 1(1):5-25.
 - * Gross Michael (2010) *Moral Dilemmas of Modern Wars: Torture, Assassination, and Blackmail in an Age of Asymmetric Conflict* (Cambridge University Press). Pp.1-25.
 - * M.Walzer (1996) "War and Peace in the Jewish Tradition," *The Ethics of War and Peace*, ed., Terry Nardin, Princeton, pp.95-114.
 - * S.H.Hashmi (1996) "Interpreting the Islamic Ethics of War and Peace", *The Ethics of War and Peace*, ed., Terry Nardin, Princeton, pp. 146-166.
 - * Sivan, Emmanuel (1998) "The Holy War Tradition in Islam", *Orbis*, 42(2): 171-194.
 - ONDER BAKIRCIOGLU (2010) "A SOCIO-LEGAL ANALYSIS OF THE CONCEPT OF JIHAD", *The International and Comparative Law Quarterly* 59.2 pp 413-440.
 - * Brian Orend (2002) "Justice After War", *Ethics and International Affairs*, 16: 43-56. *
- Tal Dingott Alkopher "Injury in just war theory: From the traditional to the feminist perception" *Cooperation and Conflict*, Vol. 49 no. 2 (June 2014): 257 - 272.

חומר לקריאה נוספת:

- Holmes, B. L. (1989). *On War and Morality*. Princeton, N.J.: Princeton University Press. Pp.124-135.
- Contamine, P. (1984). *War in the Middle Ages*. New York, N.J.,: Basil Blackwell. Pp.124-265.
- Erdmann, C. (1977). *The Origin of the Idea of Crusade*. Princeton, N.J.: Princeton University Press. Pp.3-35.
- Brundage, J. A. (1991). "Holy War and the Medieval Lawyers," *In The Crusades, Holy War and Canon Law*. Alderhost, Hampshire, Great Britain: Variorum. Pp.99-140.
- Blake, E. O. (1970). "The Formation of the 'Crusade Idea'," *Journal Of Ecclesiastical History*, 21 (1): 11-31.
- Muldoon, J. (1979) *Popes, Lawyers, and Infidels: The Church and Non-Christian World, 1250-1550*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press. Pp.3-28.
- Crospey, J. J. and L. Strauss. (1987). *The History of Political Philosophy*. Chicago: University of Chicago Press. Pp.223-249.
- Contamine, *War in the Middle Ages* New York, N.Y.,: Basil Blackwell, pp. 264-285.
- Jacob, E. F. (1947). *Henry V and the Invasion of France*. London: English University Press.
- Draper, G.I.A.D. (1992). "Grotius' Place in the Development of Legal Ideas about War," *In H.Bull, B.Kingsburg and A.Roberts (eds) Hugo Grotius and International Relations* Oxford: Clarendon Press, pp.177-207.
- Montross, L. 1960. *War through the Ages*, New York: Harper and Brother Publishers. pp.347-390.
- Whelan, F. G. (1988). "Vattel's Doctrine of the State," *History of Political Thought*, 9(1): 59-90.
- Turner, J. J. (1975). *Ideology, Reason and the Limitation of War: Religious and Secular Concepts, 1200-1740*. Princeton: Princeton University Press. Pp.240-266.
- Paul Christopher (1994) *The Ethics of War and Peace: An Introduction to Legal and*

-
- Moral Issues*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall.
- Mayers, R. (1996), "Notes on the Just War Theory: Whose Justice, Which Wars,"
ethics and International Affairs 10: 115-130.
- Steven Lee (1988) "Morality, the SDI, and Limited Nuclear War", *Philosophy and
Public Affairs*, 17(1): 15-43.
- Boyle, "Just War Doctrine and the Military Response to Terrorism," pp.165-170.
- Anderson, P.N. (2003). "Governance by Universal Justice or Serial Warfare,"
International Journal of Human Rights 7(4): 143-154.
- Mooney, T Brian (2007) *Old Wine in New Skins: Aquinas, Just War and Terrorism*.
Pacifica : Journal of the Melbourne College of Divinity 20.2 : 204-218,122.
- Silverman, Adam L Just war, Jihad, and terrorism: A comparison of western and
Islamic norms for the use of political violence, *Journal of Church and State* 44.1
(Winter 2002): 73-92.
- BELLAMY, ALEX J (2008) "The responsibilities of victory: Jus Post Bellum and the Just
War" . *Review of International Studies* 34.4 (Oct 2008): 601-625
International Politics 45:1-18.
- Sjoberg, Laura. (2006) 'Gender, Justice, and the Wars in Iraq: A Feminist
Reformulation of Just War Theory', Lanham, MD.; Lexington Books.
- Eide, Marian. (2008) 'The Stigma of Nation: Feminist Just War, Privilege, and
Responsibility', *Hypatia* 23(2): 48-60.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 70 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 30 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: